

2. Темурьянц Н.А., Макеев В.Б., Тишкин О.Г. Влияние солнечной активности на заболеваемость и смертность от болезней сердечнососудистой системы. // Сов. мед. — 1982. — №10. — С. 66–72.
3. Каразян Н.Н. Заболеваемость инфарктом миокарда в зависимости от активности магнитного поля Земли. Кровообращение. 1981.–Т.14.–№1.–С.19–22.
4. Бреус Т. К. Влияние солнечной активности на биологические объекты / Т.К. Бреус // Дис. д — ра физ.- мат. наук: 01.03.03, 03.00.02: Москва, 2003. — 275 с.
5. Потылчанский Л.С. О планетарном характере влияния солнечной активности на динамику сердечнососудистых катастроф. Судебная экспертиза / Л.С. Потылчанский, Б.А.Рывкин, И. И.Никберг. Сб. 5. — 1977. — С.100–103.
6. Марпл-младший С.Л. Цифровой спектральный анализ и его приложения / С.Л.Марпл-младший. — М.: Мир, 1990. — 265 с.

СТАТИСТИКА ГЕЛЬМІНТОЗНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ НАСЕЛЕННЯ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шпак М.С.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

У даній статті розглядається медична статистика гельмінтозних захворювань населення Полтавської області за 2004 — 2011 роки та її аналіз.

Ключові слова: гельмінти, гельмінтозні інвазії, гельмінтологічні захворювання, цикли розвитку, геогельмінтози.

Збудниками гельмінтозних захворювань виступають черви паразити, представники типів плоскі черви (Plathelminthes) та первиннопорожнинні (Nemathelminthes).

Усі представники паразитичних червів поєднані характером адаптацій, які конвергентно виникли у них в процесі еволюції до певного середовища. До таких пристосувань належать: наявність органів прикріплення; розвиток спеціалізованих покривів; здатність до анаеробного дихання; регресивний розвиток; інтенсивний розвиток статеві системи; виникнення гермафродитизму; зміна хазяїв у життєвому циклі паразита та інші [1].

Усі гельмінти проявляють двояку негативну функцію на організм людини та тварин, по-перше — ослаблюють організм забираючи готові поживні речовини; по-друге токсикують організм своїми виділеннями.

Шляхи зараження гельмінтами: самозараження (недотримання гігієнічних норм), через переносника збудника, недостатня термічна обробка продуктів.

По особливостям циклів розвитку гельмінтів їх умовно можна поділити на групи гельмінтів, що розвиваються без зміни хазяїна, та гельмінти зі зміною хазяїна [2].

Паразитичні черви, або гельмінти, надзвичайно розповсюджені у природі і можуть викликати у людини та тварин тяжкі захворювання. Вони можуть зустрічатися практично в будь-яких органах: травному тракті, легенях, м'язах, сечостатевої системі, кровоносних судинах, головному мозку і навіть в порожнинах трубчатих кісток.

Гельмінтні інвазії нерідко призводять до порушенням функцій організму, патологічним змінам органів, сильній інтоксикації.

Боротьба з паразитичними червами вимагає комплексних зусиль медиків, ветеринарних лікарів та біологів, необхідна також чітка налагоджена праця санітарно-епідеміологічного контролю [3].

Паразитарні інвазії відносяться до найбільш широкого розповсюдження факторів ризику здоров'я. Особливо схильні до зараження паразитами діти [4].

У структурі захворюваності гельмінтозами по Полтавській області ентеробіоз займає перше місце.

Найбільш ураженим контингентом є діти організованих колективів.

Висока захворюваність ентеробіозом дітей організованих колективів обумовлена постійним порушенням санітарно-гігієнічного режиму, несвоєчасним виявленням інвазованих і проведенням оздоровчих заходів серед дітей та батьків. В комплексі профілактики необхідно приділяти особливу увагу проведенню санітарно-гігієнічних заходів, які передбачають охорону навколишнього середовища від забруднення яйцями гостриків та гігієнічному вихованню по дотриманню правил особистої гігієни.

Другим по кількісному відношенню захворюваності населення протягом 2004 — 2011 років є аскаридоз.

Показники захворюваності населення у декілька разів перевищують середньообласний, у Глобинському, Лохвицькому, Гадяцькому, Семенівському, Чорнухинському районах.

Третє місце займає опісторхоз.

Вище середньообласного рівня захворюваність опісторхозом відмічалась в Миргородському, Лохвицькому, Хорольському, Оржицькому, Семенівському, Гадяцькому та Глобинському районах.

В комплексі заходів боротьби і профілактики опісторхозу слід звернути увагу на забезпечення безпеки рибної продукції та охорону від забруднення яйцями об'єктів довкілля.

Четвертим по кількісному відношенню захворюваності населення є трихоцефальоз.

Для вирішення завдання по зменшенню захворюваності на геогельмінтози необхідно на місцях провести вибір найбільш доцільної тактики профілактичних заходів в конкретних осередках, виходячи із епідеміологічних особливостей геогельмінтозів, з урахуванням рівня інвазованості населення і числа мікроогонци в населеному пункті, шляхів і факторів передачі інвазії, ступені участі елементів зовнішнього середовища у передачі збудників інвазії, загальної оцінки санітарно-епідеміологічних особливостей території [5].

Табл. 1.

Статистика гельмінтозних захворювань населення Полтавської області

Види гельмінтів \ Роки	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ентеробіоз	9695	9845	8477	7454	6114	5489	4705	4065
Аскаридоз	591	909	880	1079	1478	1008	906	1071
Опісторхоз	184	131	275	207	203	172	135	135
Трихоцефальоз	33	61	39	32	32	18	13	12
Токсокароз	5	4	6	21	22	21	33	69
Дирофіляріоз	4	6	7	7	3	8	6	13
Гіменолепідоз	2	2	3	1	3	-	1	2
Трихінельоз	8	4	1	-	1	1	-	-
Теніаринхоз	1	3	1	-	-	-	-	-
Ехінококоз	-	-	-	1	-	-	-	-

Способи профілактики: дотримання санітарно-гігієнічних норм та правильна термічна обробка їжі.

Аналіз медичної статистики гельмінтозних захворювань показав, що населення Полтавської області хворіє на 10 видів гельмінтів. Серед яких найбільше поширеними є ентеробіоз, аскаридоз, опісторхоз, трихоцефальоз та дирофіляріоз.

Причини найбільшого поширення гельмінтозів: різні умови проживання та харчування, дотримання особистої гігієни.

Література

1. Шульц Р. С. Основы общей гельминтологии: морфология, систематика, филогения гельминтов / Р. Шульц, Е. Гвоздев — М.: Наука, 1972. — т. 1. — 517 с.
2. Жуков О.В. Паразитологія: навч. посіб. / О.В. Жуков, О.Ф. Пилипенко. — Д.: РВВ ДНУ, 2001 — 76 с.
3. Загальна паразитологія / [К. Невадомская, Т. Пойманська, Б. Магніцька, А. Чубай]. — К.: Наук.думка, 2007. — 484 с.
4. Калинина О.И. Паразитические черви (особенности строения, циклы развития, патогенное значение, профилактика глистных инвазий): учебно-методическое пособие / Калинина О.И. — Владивосток: ДВГФЭУ, 1999 — 48 с.
5. Статистичні звіти гельмінтозних захворювань Полтавської області полтавської санітарно-епідеміологічної станції за 2004-2011 роки.